A°. 1829. N°. 146.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 8 December.

ODESSA, den 14den November.

Sedert den 11den dezer tot heden morgen, werden wij meer dan een [illegible] door de tijding, dat de pest zich binnen de stad verspreid had; het ware van de zaak is intusschen, dat er geen voorval plaats gehad heeft, hetwelk men als nieuw kan beschouwen. Den 11den is wel een jood met teekenen van besmetting in de quarantaine der Moldavanka gestorven; maar dit hospitaal was reeds sedert verscheidene dagen afgesloten, en de gemelde jood had zich uit een afgesloten huis verwijderd. Bij eenen jood, die gisteren morgen in de quarantaine aan de [illegible] [illegible] deze was ook reeds sedert 10 dagen gade geslagen. In de haven-quarantaine zijn 5 van de personen, die vroeger reeds door de pest aangetast waren, gestorven, en een persoon is ziek geworden. Buitendien is er een schip hier binnengeloopen, op hetwelk de pest was ontstaan. Twee der matrozen zijn aan boord gestorven; de overige manschap, alsmede het schip, zijn sedert aan de gestrengheid der quarantaine-wetten onderworpen geworden.

FRANKFORT, den 4den December.

In de vorstendommen Moldavie en Wallachije is de pest, volgens de jongste berigten, bij voortduring aan het afnemen. Daarentegen zijn in Bessarabie meer sporen van besmetting waargenomen, bijzonder in de grensplaats Noroglita. De gezondheids-maatregelen zijn derhalve in deze streken en op de grenzen der Bukowina veel strenger gemaakt, en de wachtposten dubbel en drievoudig bezet geworden.

Van den 5den December.

Volgens brieven uit Weenen, van den 27sten November, had men daar alsteen nog geene tijding, dat Giurgewo aan de Russische troepen was overgegeven. Brieven uit Bucharest, van den 13den November, verzekeren, dat de ontruiming van Adrianopel op dien dag nog niet begonnen was, en waarschijnlijk ook niet voor de overgave van Giurgewo plaats zoude hebben. Een gedeelte der Russische troepen schijnt Adrianopel [illegible] reeds verlaten te hebben. Van de Servische grenzen wordt gemeld, dat de Russische gevolmagtigden te Konstantinopel waren aangekomen, en hunne komst groote blijdschap had veroorzaakt. Te Konstantinopel is het steeds rustig; maar in de Turksche provincien schijnt de gisting onder het volk niet te verminderen.

PETERSBURG, den 25sten November.

Z. M. de Keizer is sedert den 21sten dezer volkomen aan de beter hand. — In onze dagbladen leest men heden het volgende: «Zijne Majesteit de Keizer heeft van den veldmaarschalk graaf *Diebitsch-Sabalkanskij* berigt ontvangen, dat de uitwisseling der ratificatien van het vredes-traktaat, hetwelk den 14den September te Adrianopel gesloten is, den 28sten October heeft plaats gehad. Terwijl bij dit traktaat, waardoor de keizerrijk gevoerde strijd op eene gelukkige en eervolle wijze geëindigd is, de grenzen van Rusland in Europa en Azie worden vastgesteld, verschaft hetzelve aan den handel van Rusland en van de geheele wereld die vrijheid van scheepvaart, welke reeds lang voor alle volken eene behoefte was.»

LONDEN, den 30sten November.

Luidens ontvangen brieven uit Vera-Cruz, onder dagteekening van den [illegible] September, heeft de staat Guadalaxara zich van het Mexicaansche gouvernement onafhankelijk verklaard.

De New-York bladen, van den 4den November, deelen het belangrijke, maar reeds lang voorspelde nieuws mede, dat het Spaansche leger, uitmakende de expeditie tegen Mexico, ten laatste, daar hetzelve niet den minsten onderstand uit de Havannah ontving, met de Mexicaansche troepen heeft moeten kapituleren. Door deze kapitulatie, welke den 11den September geteekend en bekrachtigd is, hebben de Spanjaarden zich verbonden om de sterkte Tampico des anderen daags morgens te ontruimen; [illegible] dezelve hunne wapenen, vaandels en krijgsvoorraad in handen van de Mexicanen te stellen, terwijl de officieren alleen hunne degens behouden zullen; op hunne eigene kosten en niet op die van het Mexicaansche gouvernement naar Havannah terug te keeren; ook de kosten der genezing en van het onderhoud hunner zieke wapenbroeders, die niet onmiddelijk kunnen vervoerd worden, ten hunnen laste te nemen. In de bijgevoegde artikelen der kapitulatie is mede bedongen, dat de Spaansche generaal, de officieren en de soldaten met eede bevestigen zullen, van voortaan de wapenen tegen de Mexicaansche republiek niet meer te zullen voeren. Na de onderteekening van deze voor de Spanjaarden zoo vernederende kapitulatie, heeft derzelver generaal *Barradas*, benevens zes andere bevelhebbers, zich op een schoonerschip naar de Havannah scheep begeven, ten einde de noodige vaartuigen tot vervoer zijner troepen bijeen te zamelen. De Mexicaansche generaal *Sante Anna* heeft den 19den September Tampico verlaten, om, aan boord van eene Engelsche paket, naar Vera-Cruz over te steken.

BRUSSEL, den 4den December.

De heer *de Potter* heeft, bij eenen brief aan den *Courier des Pays-Bas*, verzocht, bij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in plaats van den heer *Claessens-Moris*, niet in aanmerking te mogen komen, daar hij bij zijne opvoeding in eenen tijd, toen er in Belgie geen vooruitzigt was op het constitutionnele leven, dat hetzelve thans bezielt, zoo wel als bij zijne opgevolgde studien, geheel is afgeleid geworden van de onderwerpen, welke de vertegenwoordigers der natie dagelijks te behandelen hebben, en de staatshuishoudkunde, de administratie, de regtgeleerdheid, de financien, de handel hem alle even vreemd zijn.

— De *Courrier des Pays-Bas* laat zich aldus uit over den afloop der beraadslagingen betrekkelijk het request van *Fontan*: «De heer *van Maanen* kan een *Te Deum* laten zingen: hij heeft de overwinning behaald: geene waarschuwing zelfs heeft hij ontvangen wegens zijne aanranding van ons grondwettig verdrag; het request van den heer *Fontan* is slechts ter griffie nedergelegd, een der onnozelste maatregelen, welke de Kamer nemen kan. De ongelukkige balling zal dan den voet op den [illegible] en bodem van Nederland niet meer zetten. Dit is de eerste triumf, welke het ministerie, sedert de opening der sessie, behaald heeft. Aan wie heeft het dien te danken? Aan den afval van eenige afgevaardigden der zuidelijke provincien.»

De *Courrier* meldt als eene gewigtige gebeurtenis, dat er te Nismes, provincie Namen, eene kroeg is met het uithangbord: *Aan de ware vrienden, wordt afkeerig der willekeur.* [illegible] in menigte derwaarts, en spreekt er gewis niet anders dan van de vrijheid, den haat van het despotismus en de gehechtheid aan ons grondwettig verdrag.

Van den 5den December.

De staten van Zuid-Braband hebben heden tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van wijlen den heer *Claessens-Moris*, benoemd den heer *F. Cornet de Grez*.

's GRAVENHAGEN, den 5den December.

De processen-verbaal van de afdeelingen der Tweede Kamer, omtrent de begrootingswetten, zijn vrij uitgebreid; doch niet zoo uitvoerig als die in de vorige zitting. In verschillende afdeelingen hebben onderscheidene leden nota's overgelegd, waarin verklaard wordt, dat zij de begrootingswetten niet kunnen aannemen, vóór en aleer de voornaamste der bekende grieven zullen uit den weg geruimd zijn. Als zoodanig zijn voornamelijk op den voorgrond gesteld: 1°. vrijheid van onderwijs en intrekking van al de daartegen bestaande besluiten; 2°. vrijheid van taal; 3°. verantwoordelijkheid der ministers, welke men verlangd heeft, dat de koninklijke besluiten contrasigneren zouden, waardoor te gelijker tijd het nemen van ministeriele besluiten en het daarstellen van ministeriele reglementen verhinderd zoude worden; 4°. de intrekking van het [illegible] Z. M. van 1820, waarbij de gemeenschap der kamer met de ministers afgebroken wordt; en 5°. de vaststelling, bij eene wet, der wijze, welke door de Staten-Generaal, in een opkomend geval van art. 177 der grondwet, zoude moeten gevolgd worden. Zoodanige nota's zijn in de eerste afdeelingen door de heeren *de Secus*, *de Langhe* en *Fabry-Longrée*; in de tweede door de heeren *de Brouckère*, *de Gerlache*, *Dellafaille d'Huysse*, *Surmont de Volsberghe*, *Serruys* en *Goelens*; in de vierde door den heer *d'Omalius Thierry*, in de vijfde door den heer *van den Broucke van Terbeque*, in de zesde door de heeren *le Hon* en *Fallon*, en in de zevende door de heeren *de Stassart*, *de Bousies*, *van Sasse van Ysselt* en *van den Hove* overgelegd. Een aantal leden hebben zich met dezelve vereenigd; anderen hebben dezelve afgekeurd, en betoogd, dat de daarin voorkomende vorderingen als geene grieven konden worden aangemerkt; eenige waren van oordeel dat men zich met de eigenlijke begrootingen moest bezig houden, en niet met daaraan vreemde onderwerpen, en eindelijk hebben andere leden verklaard, dat zij hun [illegible] over

die nota's niet behoefden te kennen geven, daar zij in de begrootingswetten zelve genoegzame redenen vonden, om zich daartegen te verklaren.

In verschillende afdeelingen hebben een groot aantal leden hun verlangen blijven uiten, dat de begrooting in een gelijk getal ontwerpen van wetten als hoofdstukken mogt worden verdeeld, zoo als ieder wetboek in titels verdeeld is.

Eenige afdeelingen hebben verlangd, dat het ministerie van justitie, wanneer de regterlijke magt eens daargesteld is, zou worden afgeschaft.

Vele leden hebben in de afdeelingen de afschaffing van de belasting op het geslagt blijven aandringen; andere hebben zich met de afschaffing van die op het gemaal niet kunnen vereenigen.

In verschillende afdeelingen heeft de meerderheid verlangd, dat de koffij, de thee, de tabak en andere koloniale waren belast zouden worden. Die der koffij heeft echter in eenige afdeelingen eenen grooten tegenstand gevonden, terwijl de thee in sommige, algemeen, als belastbaar is aangemerkt geworden.

Door den heer *Donker-Curtius* is, in de 2de afdeeling, de navolgende nota overgeleverd:

« De ondergeteekende heeft, ter gelegenheid der beoordeeling van de tienjarige begrooting van uitgaven (in de zitting van 1828—1829), eene nota gevoegd bij het proces-verbaal zijner afdeeling, ten betooge, dat, overeenkomstig de grondwet, aan de leeraren van de hervormde en andere eerediensten verhooging van traktement behoorde te worden gegeven.

« De regering heeft bij haar antwoord het doel van dat betoog, hetgeen door velen was ondersteund, toegejuicht; en het scheen mij toe, dat men verwachten mogt, dat dienvolgens reeds aanvankelijk op het eenjarige budget van 1830 eene verhooging op dien post zou worden gevonden.

« Intusschen heeft dit niet verder plaats, dan voor eene som van *f* 400,000 in het geheel; zonder dat de onaannemelijkheid van het gedane betoog zelfs is beweerd, veel min aangetoond.

« Het is waar: sommigen hebben daartegen beweerd, of beweren nog buitendien, dat ook de roomsch-katholijke priesters te laag bezoldigd zijn, zelfs in vergelijking met de hervormden en anderen.

« Edoch, indien dit hier of daar het geval mogt zijn, zoo zou hieruit alleen volgen, dat ook de regtvaardigheid te hunnen aanzien verhooging gebood, en niemand behoort zich dan daartegen te verzetten, hoe veel er dan ook reeds gedaan zij, om bij de vestiging van bisschoppelijke zetels als anderzins, tot opluistering en instandhouding der katholijke kerk, 's lands schatkist te bezwaren.

« Maar zij, die beweren, dat er proportioneel naar de bevolking, meer voor de protestanten dan voor de katholijken wordt verstrekt, bedriegen zich, en het tegendeel is door cijfers aantewijzen.

« Doch, al ware dit zoo, zoo zou het niets uit doen, daar hier geen eigenlijke volstrekte proportie te pas komt, maar alles *relatif* is naar mate van elks wezenlijke behoeften.

« Bovendien behoort men, naar het respective standpunt der leeraren der beide verschillende kerkgenootschappen, beide niet op eene lijn te stellen.

« Want eensdeels kan de behoefte voor een katholijk priester geringer zijn, dan voor een hervormd leeraar, daar de eerste, naar de voorschriften zijner religie, geïsoleerd op zich zelve, een *coelibatair* leven moet leiden; de andere daarentegen in het maatschappelijke leven, met zijnen stand met andere standen is vermengd, en de betrekkingen van *man* en *vader* des huisgezins, even als elk ander staatsburger te vervullen heeft, 't geen hem dubbel in de lasten doet dragen.

« *Ten anderen*, profiteren de katholijke priesters van een zoogenaamd *casuel*, verbonden aan hunne ambtsverrigtingen, 't geen althans in groote volkrijke plaatsen een aanzienlijk *emolument* verschaft.

« Op deze en de reeds te voren ontwikkelde gronden, dringt de ondergeteekende aan, op eene verhooging van den post voor de *hervormde en andere eeredienstn*, zonder zich, indien (even als omtrent de protestanten is aangewezen), wordt aangetoond dat hier of daar katholijke priesters te gering zijn bezoldigd, zich tegen de verhooging daarvan te verzetten.

DONKER CURTIUS. »

Ten slotte van dit kort overzigt kunnen wij er nog bijvoegen, dat een groot aantal leden in de afdeelingen verklaard hebben, (onder anderen ook de heer *Warin*) dat, in geval de begrootingswetten nogmaals de goedkeuring van de Kamer niet mogten verwerven, zij bereid waren, op gelijke wijze als zulks reeds meermalen heeft plaats gehad, de voortduring der thans bestaande belastingen voor de eerste zes maanden van het jaar 1830, of zoo veel korter tijd, als nader te nemen maatregelen mogten gedoogen, toe te staan.

— Onder de weinige veranderingen, welke in de voorgestelde wetten gebragt zijn, is er eene welke een nieuw artikel voegt bij de wet *op de nationale schuld, en tot regeling van de belangen van het amortisatie-sijndicaat*. Dit art. is van den navolgenden inhoud:

« Voor zoo verre het amortisatie-sijndicaat mogt vermeenen in het belang des rijks en naar aanleiding van art. 5 der wet van den [illegible] 1824, zijne middelen te kunnen dienstbaar maken, aan eenige, [illegible] eersten Januarij 1830, aan te vangen werken of ondernemingen, [illegible] toe niet worden overgegaan, dan op een besluit der algemeene [illegible] ring en behoudens de voortdurende inachtnemingen der verpligting[illegible] hetzelve bij de wetten opgelegd.

« Van de uitgaven tot welke alzoo zal zijn besloten, zal in de [illegible] gende zitting der Staten Generaal worden kennis gegeven.

— De Regering heeft haar antwoord op de bedenkingen van de [illegible] gen der Tweede Kamer der Staten Generaal, omtrent de ontwerpen [illegible] tienjarige en der buitengewone begrooting voor 1830, reeds gegeven [illegible] heeft gemeend, dezelve tot drie voorname punten te kunnen [illegible] gen, als:

Vooreerst, zoodanige aanmerkingen, welke meer vreemd aan [illegible] genlijke begrootingswetten zelve, haren oorsprong vinden, in stelsels [illegible] regeerkunde of voorwerpen van staatshuishoudkunde, welker beschouwing [illegible] voor verschillende gezigtspunten vatbaar is.

Ten tweede, tot zoodanige overwegingen, welke, hoezeer aan [illegible] werpen verbonden, in de begrootingswetten voorkomende, echter [illegible] tot wijziging of verandering van bestaande verordeningen of instellingen [illegible] dan wel tot de uitgaven zelve, of de middelen om die te bestrijden [illegible] trekking hebben.

En eindelijk *ten derde*, tot de zoodanigen, welke der regering [illegible] ding geven om de onderscheidene posten der begrooting zoo [illegible] als in ontvang te behandelen en in het ware licht te plaatsen.

Wat de *eerste* aanbelangt, vermeent zij, met het oog op de grondwet [illegible] en den daarop afgelegden eed, zich te moeten onthouden van alle [illegible] wikkeling, welke tot de behandeling van onderwerpen [illegible] die, vreemd aan dat, van hetwelk thans alleen de rede is, de [illegible] lens van eenige weinige leden zoude kunnen doen verwarren, met [illegible] schouwingen der meerderheid van de afdeelingen; zoo als deze [illegible] leen, en uitsluitend, krachtens het bestaande reglement van orde [illegible] Tweede Kamer, schijnen in aanmerking te kunnen komen.

Wat de *tweede* belangt, heeft zij gezien, dat, zoo niet door [illegible] althans door eenigen, de aandacht onder anderen is gevestigd geworden:

Op eene beperking der bestaande bepalingen voor het amortisatie-sijn- dicaat, vooral ten doel hebbende om voor te komen, dat geene [illegible] ondernemingen, bij vervolg door hetzelve worden daargesteld, dan [illegible] wettelijke bepalingen, of tusschenkomst der algemeene vergadering [illegible] waaraan, ten blijke van de gezindheid om, zoo veel mogelijk, [illegible] verlangen der afdeelingen te gemoet te komen, is voldaan, door de [illegible] voeging van een artikel in de wet, waardoor alle ondernemingen [illegible] dezen aard, aan de goedkeuring van de algemeene vergadering [illegible] amortisatie-sijndicaat worden onderworpen en later ter kennis [illegible] Staten-Generaal zullen worden gebragt;

Op het doelmatige der afschaffing van alle policie-ambtenaren, [illegible] beperking en doelmatige verhouding met alle de overige [illegible] wenschelijk erkend, en als bereikbaar wordt gehouden, zoodra [illegible] regterlijke instellingen eenmaal door de invoering van wettelijke bepalingen zullen zijn verzekerd;

Op het wenschelijke der herziening van de militaire wetboeken, [illegible] omtrent een ontwerp ter wettelijke bepaling zal worden zamengesteld, zoodra de vaststelling der burgerlijke wetboeken zal zijn tot stand gebragt;

Op het wenschelijke om de tollen op de wegen, en de [illegible] leges bij de administratien door wettelijke verordeningen te bepalen, [illegible] geen te minder verkieslijk en eigenaardig schijnt, wanneer men [illegible] dat de eerste telkens voor wijziging vatbaar worden, door [illegible] meerdere of mindere verhouding tot andere communicatien, verandering [illegible] aard der diligences, vermeerderd of verminderd gebruik door [illegible] oorzaken; terwijl derzelver opbrengst, behalve het gebruik, bij de grondwet voorgeschreven, toch geheel moet worden aangewend tot langzame kwijting der aanzienlijke voorschotten, ten behoeve derzelve door het sijndicaat gedaan; en de leges, mede dienende tot instandhouding [illegible] hoogst nuttige instellingen, weduwen-fondsen, pensioen-kassen en soortgelijke inrigtingen, [illegible] der ambtenaren verbeteren, en in allen gevalle, niet dan [illegible] ning vastgesteld en gewijzigd worden.

Op het verkieslijke om over de begrooting hoofdstuks-gewijze te [illegible] plegen, als door niet eene bepaling der grondwet gewild, met [illegible] geest strijdig, en niet leidende tot eene meer zekere en doelmatige [illegible] doening derzelve;

Op het denkbeeld, om de voorgedragene begrootings wetten, door [illegible] sitoire verordeningen, voor bepaalde tijdperken te doen vervangen, [illegible] geheel ongrondwettig, ondoelmatig en voor den Koning even [illegible] niet verantwoordelijk, aangezien toch alle bepaling, zal zij aan de [illegible] schriften der grondwet beantwoorden, van 1 Januarij 1830 tot December 1839 moet voortduren, zonder dat dit belet, dat de Koning [illegible] lijks, en zoo dikwijls als het belang der zaak dit blijkt te vorderen, [illegible] huid van het laatste gedeelte van art. 123 en van art. 124 der grondwet [illegible] op het, met onderling overleg, voorloopig bepaalde kan, en behoort [illegible] rug te komen, terwijl het voorbeeld van den jare 1820, een tijdperk [illegible] hetwelk deze bepaling der grondwet nog niet in werking was, [illegible] den aard der zaak niet zoo onverwijld werken konde, niet leiden [illegible] tot de gevolgen, welke men thans, onder geheel andere omstandigheden

gevolg zoude willen trekken, en welke de Koning zich even weinig bereid als genegen verklaart, thans als wettig of aannemelijk te houden.
Naar aanleiding der derde soort van bedenkingen heeft de regering onderscheidene posten der begrooting nader toegelicht.

— Heden wordt alhier de verjaardag van Z. K. H. den prins *van Oranje* met de gebruikelijke plegtigheden gevierd. Dezen morgen ten 8 ure heeft er groote parade plaats gehad, op welke een groot gedeelte grenadiers en jagers zich voor de tweede maal in hunne montering bevonden.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben het nieuw onderzoek omtrent de begrootingswetten bijna geëindigd. Wanneer dezelve geëindigd zullen zijn, verwacht men het verslag der centrale afdeeling omtrent dezelve in eene openbare zitting en spoedig daarna den aanvang van de beraadslagingen over die wetten.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken is sedert eenige dagen naar Brussel vertrokken. Men verneemt, dat de reis van Z. Exc. voornamelijk strekt tot het aldaar vestigen van het departement voor zaken van de roomsch katholijke eeredienst, welke met 1830 weder van het departement van binnenlandsche zaken zal worden afgescheiden en te Brussel gevestigd blijven zal.

Mengelwerk.

IETS OVER DE BELASTING OP HET GESLAGT.

Aan de Redactie!

Het komt ons voor, dat het oogenblik zeer geschikt is, om een woord te zeggen over eene belasting, welke mogelijk eerlang eene nieuwe bekrachtiging zal erlangen; terwijl hare tweeling, het gemaal, die in zoo vele opzigten met haar overeenstemt, volgens de voordragt van het gouvernement wordt afgeschaft.

Wij zullen hier geene noodelooze klaagliederen over de belastingen in het algemeen aanheffen; want zij behooren eenmaal tot de noodzakelijke voorwaarden van het maatschappelijk bestaan, even als andere uitgaven in elks huishouden, en zijn juist hooger (maar ook minder drukkend) naar mate der personele vrijheid, zekerheid van eigendom, trap van beschaving en nijverheid. Wij zullen thans zelfs niet uitweiden, over de drie, even zeer ongelukkige oorzaken, welke dezelve heden ten dage al om buiten verhouding zwaar maken, als: *a.* de nationale schulden, welke invretende kankers zijn; *b.* de aanzienlijke staande legers, welke de financien in een geduurigen staat van spanning houden; en *c.* de bureaucratie of geest van centralisatie, wiens omslagtigheid een overkostbaar heir van ambtenaren vereischt. Maar wij zullen ons zoo veel doenlijk tot het voorgestelde onderwerp bepalen.

Om het geslagt volkomen naar waarde te schatten, zouden wij het vooreerst in deszelfs verband met het geheele aangenomene stelsel, en met een denkbeeldig goed stelsel van belastingen, moeten beoordeelen. Dan vermits dit tot eene breedvoerige beschouwing van den bestaanden, eigenlijk mercantilen stelselgeest van verbod en premien zoude leiden, laten wij zulks voor het oogenblik eveneens varen.

Elke belasting sleept, uit haren aard, onvermijdelijk eenen minderen of meerderen last na zich; geene volstrekt goede belasting is daarom denkbaar, en de vraag zal altijd blijven, welke dan, bij vergelijking met alle andere, de minst nadeelige is. Men zal dus altijd eene vergelijkende slotsom van de stellige nadeelen en betrekkelijke voordeelen moeten opmaken, om, naar mate der uitkomst van deze balans, tot een beraden besluit te komen.

Vergelijken wij dusdanig de hoofdvereischten eener billijke belasting met die op het geslagt, dan vinden wij:

Dat zij de behoorlijke verhouding tusschen inkomst en verbruik heeft, omdat een ieder in dezelve betaalt naar de juiste evenredigheid van zijn gebruik; dat zij de meest mogelijke vrijheid laat, omdat zij eerst, en niet anders werkt dan, wanneer het voortbrengsel ter vertering wordt overgegeven; dat zij duidelijk kan gemaakt worden, uit hoofde harer eenvoudigheid; dat zij uit haren aard onveranderlijk kan zijn, en dan eene groote mate van zekerheid aanbiedt; dat zij eindelijk de industrie zoo weinig mogelijk aanrandt, omdat zij (met een evenredig inkomend regt op het vee) de productie weinig hinderlijk is. — Voordeelen, welke, vereenigd, bij de minste andere belastingen zullen gevonden worden, wanneer dezelve niet hooger dan de bestaande matige opbrengst stijgt, en handel en fabrieken in dezelfde verhouding, ofschoon op eene geheel andere wijze, het hunne bijdragen. Want het is een hoofdvereischte, dat de eene tak van industrie nimmer meer of minder dan de andere gedrukt worde, maar dat men een onpartijdig vrij werkend evenwigt tusschen dezelve behoude.

Hier tegen over staat echter:

Dat de perceptie-loonen buiten alle verhouding hoog zijn, omdat het innen der gelden, vooral ten platten lande, zeer omslagtig is; terwijl de geheele opbrengst, van derdehalf millioen, niet veel minder personeel zal vereischen, dan toen de vijf en een half millioen van het gemaal er bij kwamen: dat de belastingschuldigen de schatters moeten naloopen, hetwelk somwijlen lastig en nadeelig kan zijn: dat rondzwervende commiesen altijd iets hatelijks in de oogen van het volk hebben; de schatters, nu eens uit vrees te laag, en dan weder om premien te behalen, zeer hoog opslaan aanslaan, waardoor deze belasting een tamelijk sterk vooroordeel tegen zich heeft: dat eene behoorlijke contrôle op het platte land volstrekt onmogelijk is, zoo dat het geslagt daar weinig opbrengt, en, dat, door de verleiding tot bedrog, de zedeloosheid wordt aangemoedigd, terwijl de weldenkenden voor de hierin gewetenloozen moeten mede betalen.

Wanneer wij dus hiernaast de opgenoemde voor- en nadeelen dezer belasting met elkander vergelijken, en tot een besluit willen komen, dan zullen wij eindelijk moeten bekennen, dat de last op zich zelve zeer draaglijk, ja boven vele anderen verkieslijk ware, bijaldien men een middel kon vinden, om er de inzameling of uitvoering, vrij van de bestaande gebreken, doelmatig van in te voeren.

Zonder ons te vermeten, om bepaaldelijk eene betere inrigting dezer belasting te kennen, willen wij echter vragender wijze opperen, of daaromtrent het bestaande, met behoud van de gezamenlijke opbrengst, niet op de volgende wijze kon verbeterd worden.

De bovenvermelde bezwaren, niet of weinig in de steden bestaande, zouden de tegenwoordige bepalingen ten deze, daar in de hoofdzaak onveranderd kunnen blijven, zoodat (onder de gewone strafbepaling) geen vee, dan door de groote stads poorten of hekkens zou mogen binnen geleid worden, terwijl de schatters daar ter plaatse, door middel eener waag, hun ambt gevoegelijk zouden waarnemen.

Op het platte land daarentegen, waar de bezwaren, op den bestaanden voet, nimmer naar wensch kunnen opgeheven worden, moest het geslagt worden afgeschaft, in stede van dien, een hoofdgeld, niet van al het vee, maar uitsluitend van de vetweiders en gemeste varkens worden ingevoerd. De schatters zouden daarbij eens of tweemaal in het jaar de ronde doen, en bewijsbriefjes van betaling uitreiken, met beschrijving van beest en weide, of het vee met een kenbaar teeken merken. De kooplieden in beesten-vellen en de leertooijers zouden niet zonder vertooning der bewijsbriefjes of merken mogen koopen, en ter vergelijking van dezen met en op de vellen, zouden zij, maar ook zij alleen, aan eene contrôle onderworpen zijn. Het vee zou daarbij, b. v., in drie klassen worden verdeeld, als:

1ste Kl., voor het vee, minder wegende dan 200 Nederlandsche ponden, met betaling van *f* 1.

2de Kl., voor het vee, minder wegende dan 300 Nederlandsche ponden, met betaling van *f* 1. 50.

3de Kl., voor al het boven de 300 Nederlandsche ponden wegende, met betaling van *f* 2.

Voor de varkens kan men een soortgelijk tarief stellen, en wel in de 1ste Kl., die minder wegen dan 60 Nederlandsche ponden, met betaling van *f* 0. 40.

2de Kl., die minder wegen dan 120 Nederlandsche ponden, met betaling van *f* 0. 80.

3de Kl., voor alle, welke meer dan 120 Nederlandsche ponden wegen, met betaling van *f* 1.

Schapen moesten vrij zijn, omdat hunne teelt naauwer met andere takken van industrie te zamen hangt, en de aanslag toch niet dan zeer gering kon zijn.

Om de stedelingen niet dubbel te laten betalen, zouden de bewijsbriefjes of het brandmerk, in mindering van het daar betaalbare geslagt, kunnen worden vertoond. Meerdere bijzonderheden over de toepassing zoude de voorloopig overbodig zijn.

Kon dit voorstel echter om redenen geen ingang vinden, en moest de belasting op het geslagt zonder hoofdgelden blijven bestaan, waarom dezelve dan niet, ten minste ten platten lande, vereenvoudigd en verbeterd, door middel der — admodiatie. Dezelfde redenen als bij het gemaal pleiten daarvoor, en in eenen veel sterkeren graad. Bij het gemaal heeft men toch molens, waar de commiesen een middelpunt voor hun toezigt vinden, hier blijft alles steeds verstrooid: bij het gemaal zou men alle oogenblik moeten trachten te frauderen, bij het geslagt meestal maar eens in het jaar. Men zou het hierbij in de keuze der verschillende steden kunnen laten, in hoe verre ook zij, elk afzonderlijk, de bestaande wijze van heffing, dan wel de admodiatie zouden verkiezen. Voor het overige wil ik de admodiatie volstrekt niet met de eerstgenoemde middelen gelijk stellen, maar sla dezelve slechts als een redmiddel eener goede belasting voor; want het is niet te ontkennen, dat deze wijze van heffing, ook bij den besten wil, onafscheidelijk van eenige willekeur en verbonden met schreeuwende ongelijkheden is.

Wil men eene globale opgave van deze uitwerking der bestaande inrigting, dan bedenke men, dat van de zes millioen ingezetenen, van het rijk, geene twee millioen in de steden en ruim vier millioen op het platte wonen; dat de opbrengst van het geslagt in de steden drie maal zoo groot is als ten platten lande, en hier dus (wanneer men zelfs de meerdere consumptie van vleesch, door stedelingen, in aanmerking neemt) altijd vijf zesde gedeelten aan de belasting worden onttrokken, dat is, naar verhouding, veertien tonnen gouds van de zeventien. Om de derdehalf millioen te vinden, moeten de steden derhalve geene acht, maar twee en twintig tonnen gouds opbrengen; en duidt deze opgave de bestaande verhouding aan, dan zou het platte land, bij vergelijking, niet drie tonnen gouds maar vier millioen moeten opbrengen, dat is niet alleen vijf maal, maar twaalf maal meer dan thans. Eene opbrengst, welke deze belasting eerst waarlijk drukkend zou maken.

Als een enkel voorbeeld tot staving, behoef ik slechts aan te halen, dat in de maand September ll. ruim dertig stuks vee, bij mij en gedeeltelijk van mij, werden verkocht, waarvan twee derden eenige dagen later reeds in het dorp waren gedood, terwijl er ontegenzeggelijk nog veel meer anderen, gedurende die maand, in deze volkrijke gemeente werden geslagt, ofschoon de opbrengst der geheele maand, daar ter plaatse, slechts *f* 4. 80 bedroeg. Ik ken lieden, welke jaarlijks slagten en nooit een cent in deze belasting hebben betaald, en ik durf evenwel beweren, dat de bevolking hier zeker niet zedeloozer dan op de meeste andere plaatsen is.

Dat de voorgestelde wijzigingen op het geslagt, welke gedeeltelijk niet nieuw zijn, ofschoon zij nimmer in het voorgestelde verband bestonden, eveneens hare zwakke en gebrekkige zijde zullen hebben, zal weinig bewijzen, zoo lang men geene lasten zal vinden, die zulks niet dan in naam, of althans minder dan de bestaande zijn.

S. O.

WINTERSWYK, den 27sten November.

Heden werden, ter vergadering van het plaatselijk bestuur dezer gemeente, aan de heeren *Joseph Reichman*, geneesheer, en *Gerrit Jurrien Zwaneveld*, heelmeester, beide in deze gemeente praktiserende, bij eene toepasselijke aanspraak, op eene plegtige wijze overgegeven de gouden eerepenningen, welke door Zijne Majesteit den Koning, bij besluit van den 17den April dezes jaars, aan hen waren toegewezen, als onder degene behoorende, door welke in den jare 1827 het grootste getal personen, zonder eenige betaling, gevaccineerd zijn.

En hebben dezelve, bij zeergepaste aanspraken, hunne erkentenis voor de ontvangen médailles te kennen gegeven; waarbij door den heer *Reichman* werd aangemerkt, dat, gedurende een praktijk van 26 jaren, door Zijn Wel Edele 6000 à 7000 personen gevaccineerd waren, waarvan niet één, (zelfs bij in het werk gestelde proeven) weder door de natuurlijke kinderziekte is besmet geworden.

Het zal voor onze landgenooten niet noodig zijn, een tafereel op te hangen van den treurigen toestand, waarin zich thans het land van tusschen Maas en Waal bevindt, ten gevolge van den aanhoudenden hoogen waterstand. Te gelijk met de gemeenten van Maasbommel, Appeltern, Alfforst en Alfen verkeeren vele andere gemeenten van Maas en Waal in hetzelfde geval. Ook voor de gemeente van Batenburg is het zomer-saisoen zeer noodlottig geweest; er heerscht groot gebrek; de gewone fondsen tot onderhoud der behoeftigen zijn uitgeput, en zonder hulp van buiten is men niet meer in staat, in den dringenden nood van zoo vele huisgezinnen, waar reeds alle voorraad voor den winter verteerd is, te kunnen voorzien.

De ondergeteekenden, gaarne naar al hun vermogen willende medewerken ter voorziening in den nood der ongelukkigen, hebben het zich tot pligt gerekend, de hulp van hunne menschlievende landgenooten, voor de arme ingezetenen hunner gemeente, in te roepen.

De gevers kunnen verzekerd zijn, dat elke gave, hoe gering ook, met dankbaarheid aangenomen, en goed besteed zal worden; terwijl men bij gelegenheid van den ontvangst der gelden, openlijk berigt zal geven.

Mij bekend.
J. HIEBENDAAL, Burgemeester.

B. TE GEMPT, Predikant.
W. VAN GEYN, Pastoor.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 4den December 1563 eindigde het concilie van *Trente*, na 18 jaren geduurd te hebben.

Den 4den dito 1821 werd de maatschappij van Taal- en Letterkunde te *Gent* ingewijd.

[illegible] dito 1244 stierf JOANNA, 20ste gravin van *Vlaanderen*.

Den 5den dito 1484 vaardigde Paus INNOCENTIUS VIII de beruchte Bul uit tegen de toovenaars.

Den 6den dito 1735 overleed de heer JACOB GODEFROI, baron van BOETZELAAR, heer van *Nieuveen*, groot zegelbewaarder van *Holland*, welke waardigheid eerlang werd opgedragen aan den heer JOAN HENRIK, heer van *Wassenaar* en *Obdam*.

Den 6den dito 1138 stierf Keizer LOTHARIUS.

Den 6den dito 1607 kwam het gezantschap van *Denemarken* in *'s Gravenhage*.

Den 7den dito 1431 nam het Concilie te *Bazel* eenen aanvang.

Den 7den dito 1577 verklaarden de Algemeene Staten den oorlog aan [illegible] JAN VAN OOSTENRYK.

[illegible] dito 1145 werd het kerkfeest van MARIA ontvangenis het eerst in *Frankrijk* gevierd.

Den 8sten dito 1580 werden de oude regeringsregten der steden in de *Nederlanden* hersteld.

Den 8sten dito 1751 eindigde de tentoonstelling van het stoffelijk overschot des Heeren Prinsen van *Oranje*, WILLEM IV, welks ter aarde bestelling echter eerst den 4den Februarij daaraanvolgende plaats had te *Delft*.

ARNHEM, den 8sten December.
Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 6 Dec.	4 El	4 Palm	0 Duim;	gewassen 0 D.,	gevallen 0 D
Den 8 dito	2 El	4 Palm	0 Duim;	gewassen 0 D.,	gevallen 0 D

ARNHEM, den 6den December 1829. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, *H. J. M. VAN DER PANT*, geliefde Huisvrouw van

S. P. SCHELTEMA,
Med. Doctor.

† † † Alzoo de POST van HEEL- en VROEDMEESTER in de Stad *Doetinchem*, waaraan eene Jaarwedde van *f* 150.00 verbonden is, op den 1sten Januarij eerstkomende zal komen te vaceeren, en die van STADS VROEDVROUW, op eene Jaarwedde van *f* 100.00, benevens Vrije Woning, door overlijden onlangs is opengevallen; zoo worden degenen, die de vereischte bekwaamheid hebben en genegen mogten zijn [illegible] Posten te vervullen, uitgenoodigd, om, in persoon of door [illegible] brieven, zich vóór den 20sten dezer, bij den Burgemeester [illegible] Stad te adresseren.

Doetinchem, den 1sten December 1829.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Doetinchem*,
E. J. PLANTEN.
Ter ordonnantie van dezelve,
G. C. TERMAAT.
Secretaris.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE
DER
DOMEINEN,
IN HET EERSTE RESSORT.

De AGENT van het DOMEIN in het DISTRIKT *ZEVENBERGEN*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, [illegible] den [illegible] December 1829, des voormiddags [illegible] in het *Schippershuis* te *Drimmelen*, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Gemeente *Made* en *Drimmelen*, in het openbaar, voor den tijd van zes jaren, verpachten.

De SCHUT- en STEEK-VISSCHERY in den Verdronken Waard van *Zuid-Holland*, onder *Drimmelen*.

De Conditien van Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Agent, bij wien nader onderrigt te bekomen is, alsmede bij den Domanialen Opzigter *N. SNYDERS*, te *Raamsdonk*.

Zevenbergen, den 24sten November 1829.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

† † † Men is voornemens, om op Dingsdag den 15den December aanstaande, ten huize van den Logementhouder *M. MARTENS*, te *Borkulo*, des voordemiddags om 11 uren, in het openbaar te doen verkoopen: TWEE MERRIE PAARDEN en TWEE EENJARIGE MERRIE VEULENS; behoorende aan 's Rijks Stoeterij aldaar.

† † † De Notaris *VAN EVERDINGEN*, residerende te *Tiel*, zal, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, benoemd, binnen *Rijswijk*, in het ambt van *Neder-Betuwe*, in het Logement bij de Wed. *R. J. VAN OIJEN*, op Donderdag den 10den December, des voormiddags om 11 uren, finaal verkoopen:

Eenen WEI-UITERWAARD, genaamd *den Duivenstaart*, groot 6 Bunders, 56 Roeden en 20 Ellen, gelegen in den Buiten-Polder, onder *Rijswijk* voormeld.

Zijnde dit perceel, gedurende den geheelen Zomer, niettegenstaande de menigvuldige regens en hooge rivier-standen, niet geïnundeerd geweest.

Dit perceel is bij de Provisionele Toewijzing ingezet en verhoogd tot de som van . . . . *f* 5720.—

ZELDZAME VERKOOPING
VAN
ZWARE DENNEN BOOMEN, NOORDSCHE ZILVERDEN.

Men is voornemens, op Zaturdag den 19den December 1829, te *Harderwijk*, publiek, in perceelen, te verkoopen:

Circa 25 stuks ZWARE DENNEN BOOMEN, zijnde, wegens hunne dikte en lengte bekend en strekkende thans tot eene Baak voor de Zuiderzee bevarende, hebbende van onder eene dikte van een El drie Palmen over het kruis, en op de lengte, van 32 Ellen circa zeven Palmen voor de kop.

Voorts eenige perceelen, zoo GROVE- als FYNE DENNEN, minder kwaliteit, geschikt voor Heipalen enz.

Circa 400 stuks EIKEN BOOMEN en eenige perceelen, minder kwaliteit.

Circa 600 stuks ZWARE BEUKEN BOOMEN, geschikt voor Heijen enz. — En eenige perceelen minder kwaliteit; en eindelijk eenige perceelen ZWARE ESDOORN Larix, zeer geschikt voor kastemakerswerk, enz.

Alle welke Boomen zijn staande op de Hofstede *'s Heeren Loo*, gemeente *Ermelo*, drie kwartier uurs van *Harderwijk*, en circa tien minuten van de Zuiderzee, alzoo allergeschikst om over het water vervoerd te worden.

Nadere informatien te bekomen bij den eigenaar Mr. *W. A. DE MEESTER*, secretaris der stad *Harderwijk*.

† † † HOUTVERKOOPING, ten huize van den Kastelein *B. SMINK*, op de *Rhedersteeg*, op Donderdag den 17den December 1829, voordemiddags om tien uren, ten overstaan van den te *Dieren* residerenden Notaris Mr. *HOOGLANDT*, van eene menigte perceelen ZWARE EIKEN (50 stuks), BEUKEN, fijne en grove DENNEN, LARIXEN, ACACIAS, en ander HOUT.

Aanwijzer, de Tuinman op den Huize *Rhederoord*.

§ § § De VERKOOPING der TIENDEN, onder *Boxtel*, *Oirschot* en *Best*, welke op den 3den December 1829, te *'s Hertogenbosch* was bepaald, wordt tot in het aanstaande voorjaar uitgesteld.

's Hertogenbosch, den 1sten December 1829.

FENEMA,
Notaris.

MOLEN-VERPACHTING.

De KOREN-WIND- en ROSMOLEN te *Zeddam*, Gemeente *Bergh*, zal op Maandag den 21sten December 1829, des voormiddags ten 10 ure, te *'s Heerenberg*, openbaar aan den meestbiedenden worden verpacht, voor zes jaren, beginnende met 1o. Januarij 1830. Nadere inlichting geeft de Administratie van het Huis *Bergh*.

VERPACHTUNGS-ANZEIGE.

Die zum adlichen Hause Oeding gehörende, vor dem Flecken Oeding, in der Gemeinde Südlohn, Kreises Ahaus, gelegene Wassermühle, bestehend aus einer Kornmühle, von 2 Mahlgänge, und aus einer Öhlmühle, nebst einem geräumigen Wohnhause, soll am Freitage, den 8ten Januar 1830, Vormittags 10 uhr, auf dem Hause Oeding, durch meistgebot, auf mehrere Jahre verpachtet werden.

Der Pacht antritt, ist auf den 1sten Februar 1830 bestimmt.

Die Bedingungen, liegen vom 22ten December dieses jahrs, bis zum Tage der Verpachtung, bei dem Unterzeichneten Verwalter zur Einsicht offen.

Haus Oeding, *den* 3ten *December* 1829.

G. DELLMANN.

[illegible]

te *Bommel*, te spreken zal zijn.

J. S. COENEN,
Gezigtskundige Brillenslijper.

† § † Eene kleine Familie, zonder Kinderen, wenschte tegen Maart, April of Mei 1830, TE HUREN of te KOOPEN, even buiten *Arnhem*, een bekrompt logeabel HUIS, van vier à zes VERTREKKEN en verdere GEMAKKEN, benevens eenen ruimen TUIN achter hetzelve, een en ander gelegen, liefst aan den Steenweg naar *Utrecht* of wel in de nabijheid, en met een uitzigt op den Rijn, doch bij voorkeur digt onder de Stad. — Daartoe inclinerenden, gelieven bijzonderheden van ligging, ruimte, verdeeling en huur, of koopprijs, benevens verdere condition, schriftelijk op te geven ter Boek- en Courantdrukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem*; adres *A. Z.*

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME Boekdrukker.